

בעזה"ש"ת

קול אמונה

דא"ח מכ"ק רבינו הקוה"ט זי"ע
מקרעטשניף

שיעור חומש רש"י

ליל שישי פרשת נח תש"ס

לע"נ

הרה"ח המפואר רודף צדקה וחסד
מוהר"ר יעקב במוהר"ר שמואל יוסף

ז"ל

ריעדער

הונצח ע"י בנו שיחי

יו"ל

ע"י מערכת קול אמונה

קרעטשניף

עיה"ק ירושלים תובב"א

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רח' אבינועם ילין 5

ת.ד. 50163

איסור השגת גבול יודע

© כל הזכויות שמורות

להשיג הקונטרס בחו"ל

בארה"ב:

בביהמ"ד אור המאיר טרעבישאן

53 Walton st. Brooklyn N.Y.

718-4868670

ענגלאנד: 07973-167717

סדר ועימוד

"המהודר"

(+972) 05731 53883

שיעור חומש רש"י ליל שישי פרשת נח תש"ס _____ א

שיעור חומש רש"י ליל שישי פרשת נח תש"ס

יחוד השם

בפסוק (שם, טו) **צא** מן התיבה וגו', ידוע מש"כ בספה"ק שכל התורה היא שמותיו של הקב"ה, וכאן מרומז צא, הוא צ"א בגימטריא הוי"ה אדנ"י, שזהו היחוד.

ידוע שהרה"ק מראפשיץ לא דיבר איזה זמן לפני פטירתו, והעולם חשבו שאינו יכול לדבר, ופעם אחת שאלו בנו, אבי, יודע אני כך שהנך יכול לדבר, וא"כ למה אתה מצער את העולם, וענה לו הרה"ק מראפשיץ, שכל עוד היה יכול ליחד איזה יחוד על כל דיבור שדיבר היה מדבר, אבל עכשיו שאין זה בכוחו, אין הוא יכול לדבר.

אני הייתי אצל הרה"ק מבעלזא בראשונה בהיותי בן י"ד שנה, וראיתיו בעירת מרפא והיה שם אחד מהיושבים, אברך חשוב, והוא ניגש לפני העמוד, כי הרה"ק לא היה ניגש לא לתפילת המנחה ולא לקבלת שבת, ובקבלת שבת שמעוהו רק כשאמר "ובהיכלו", ובאותה שבת כשנכנס הרה"ק לתפילה, עם הטלית על השמריימל אמר יאסעלע הייב אן הודו, ואמרו היושבים

שהרה"ק מייחד יחוד בכל דיבור שהוא מדבר, ובאמירת יאסעלע הייב אן הודו ייחד השם אהי-ה.

וזהו ביאור הכתוב, תיבה הוא תיבה שמדברים, וצ"א הוא היחוד של הוי"ה אדנ"י, ומרומז בפסוק שצריך האדם ליחד יחוד בכל תיבה ותיבה.

וממשיך הכתוב, אתה ואשתך ובניך וגו', שיקיים האדם בית, שכל הבית יהיה מוקם על יחוד השי"ת.

בפסוק (שם, יז) **היצא** אתך וגו', בפשטות אפשר שנאמר לו להוציאם בעל כרחם וכמו שפרש"י, כי מחמת גודל פחדם ממה שנהיה בעולם אפשר שלא ירצו לצאת, וע"ז נצטוו היצא.

הבעל התניא שואל בליקוטי תורה מה טעם הוצרכו לכל המבול כדי להרוג את כל הרשעים, הרי השי"ת היה בכוחו לכלותם ברגע אחד, וביאר שהוצרכו למבול לטהר את הארץ, כי כל הארץ נטמא כ"כ ע"י העבירות, והיו צריכים לטהר את העולם ע"י רחיצת המבול.

ראיתי מובא עובדא נוראה, שספרה הרה"צ ר' אשר זעליג מרגליות, ששמעה מחתנו של הרה"ק מצאנו והרה"ק מצאנו שמעה מהרבי מלובלין, שראו פעם את הבעש"ט הק' מתאנה באופן נורא, ושאלו את הבעש"ט על מה הוא נאנה, ואמר הבעש"ט שראה שקודם ביאת המשיח ירדו כל הנשמות מדור הפלגה ומסדום, ואז יהיה מינות ואפיקורסות גדולה בעולם, ואמר הרבי מלובלין, הבעש"ט היה צריך לומר כן על פי רוח הקודש, ואנו כבר רואים את הדבר, והיינו שהרשעים הללו כבר היו באותו הזמן, ואין אתנו יודע בטעם הדבר.

אמנם עכשיו עדיין אין אנו רואים שאותם מינים ואפיקורסים יחזרו בתשובה, אבל משיח הרי עדיין לא בא, וכאשר יבא משיח צדקנו נדע בטעם הדברים.

היום ישנם ב"ה רבבות בעלי תשובה, ואמרתי לפני עשרות שנים, כשעדיין לא היו הבעלי תשובה, והלכו בגילוי הראש, ואמרתי אז בכפר עמה, שמי שיש לו שכל, יש לו להקים עכשיו פאבריק לתשמישי קדושה, כי יבא זמן שבע"ה יצמרכו לכ"כ הרבה מליתים

ותפילין, עד שלא יוכלו לתת לכולם את מבוקשם, ואז לא היה עדיין מי שחלם שיעוד יבאו כ"כ הרבה בעלי תשובה כי אז לא שמעו כלל ממושג של בעל תשובה.

כשבנו את בית המדרש בכפר עמה, אמרתי שיכניסו הרבה ברולים לתוך הכתלים, ואמרתי בטעם כי כשיבואו כל המוני הבעלי תשובה, יצמרכו לבנין חזק כדי שיוכלו כולם לשהות שם, וכסדר חשבתי עליהם, וב"ה שהיום ישנם אלפי בעלי תשובה, ויש שהיו בעבר מגדולי האפיקורסים, והיום הם מחזירים אלפים בתשובה לאבינו שבשמים.

להשתמש עם העולם לצרכי גבוה **ברש"י** (פסוק ב) **אמר, לא צוה לי הקב"ה להכניס אלא להקריב מהם קרבן, וכמו"כ כשהאדם זוכה אוי כשיש לו שכל ה"ה משתמש עם מה שנתן לו השי"ת, עבדו יתברך שמו, אם יש לו ראש טוב ה"ה משתמש עמו לתורה, ועם עיניו הבריאות וקולו ולבו ה"ה משתמש לתורה ותפילה, וכמו"כ מי שהשי"ת נתן לו מעות, ה"ה נותנו לו כדי שיוכל לקיים מצוות ומעשים טובים, אבל מי שמשתמש עם מעותיו**

שיעור הומש רשי"י ליל שישי פרשת נח תשי"ס _____ ג

רקדו, אשרי ילדותנו שלא בישה את זקנתנו, כי הרי מריקודים בלבד אין מקבלים רוח הקודש, וכמו שאמר הרבי ר' מרדכי'לע, שמלאקשן ויאהך אין האדם נהיה רבי, והרה"ק משינאווא אמר שמבילקע מיט פיטער, אין נהיה האדם עובד ובעל רוח הקודש, וריקודם היה מרוב אושרם אשרי ילדותנו שלא בישה את זקנתנו.

וביארנו היום בשיעור, שהנה איזהו חכם הרואה את הנולד, החכם רואה שלאחר שיחמא, וועט ער דאך רייסן פון זיך שטיקער, וכמו שאמר פעם זקני הרבי ר' מאיר'ל מקרעטשניף לבחורים שהלכו אחר תאוות ליבם, ואמר להם, אם לא תזכו ותגיעו לדעת, מרה תהיה אחריתכם ואם כן תגיעו לדעת את דרך ה', הרי אז תצטרכו אסאך פארשווארצט ווערן עד שתקנו את מה שאתם עושים עכשיו.

ובעת שמחת בית השואבה רקדו על אשר עמדו בצדקתם, ומזה היו שואבים רוח הקודש, וזה נרמז בפסוק כי יצר לב האדם רע מנעוריו, מה שהאדם יש לו יצר הרע, הרי"ז משום שהוא רע מנעוריו, שבשנות נעוריו לא נשמר להיות קדוש, משם התחיל קלקולו,

רק עבוד צרכי הגוף, ה"ה ח"ו כמי שגנב מן השמים, שהרי לא לתכלית זה נתנו לו את ההשפעה מן השמים.

ונח שהיה צדיק, הבין שהשי"ת צוה לו להכניס ז' ז', תכליתו לצרכי גבוה. ומזה צריך האדם ללמוד גם לכל עניונו, שמה שהשי"ת משפיע על האדם ה"ה לתכלית שישתמש בו לצרכי גבוה, וזהו הלימוד הפשוט מהפסוק חוץ מכל הסודות הטמונים כאן.

כי לא ידח ממנו נידח

בפסוק (שם, כא) **כי יצר לב האדם רע מנעוריו ונ"ו**, על הפסוק סוף פרשת בראשית (ו, ה) **וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ, וכל יצר מחשבות לבו, רק רע כל היום, וביאר בזה הרבי ר' מרדכי'לע שאע"פ וכל יצר מחשבות לבו, שהיצה"ר אין נותן מנוחה לאדם כל היום, אבל "רק" רע כל היום, רקין ואכין מיעוטין הן, שהאדם עמל כל היום למעט את הרע, ועי"ש מה שהאריך.**

כבר אמרנו לאחרונה כמה פעמים, שהנה חז"ל אמרו על שמחת בית השואבה, שמשם שואבין רוח הקודש, שהרוח הקודש בא ע"י מה שהוקנים

ואל יאמר האדם שע"פ הטבע הוא מוכרח להיות חוטא, אין זה כך, "ולא אוסיף עוד להכות את כל חי" וגו', שאין זה מוכרח שהאדם צריך להכשל, ורק מי שהיה רע מנעוריו הוא צריך יותר שמירה ועמל בתיקון המדות והמעשים.

א"י ולא אוסף עוד להכות את כל חי, כל עוד האדם הוא בחיותו, אין צריך להכותו, אלא יש לקוות שיחזור למוטב, והשי"ת הוא ארך אפיים, ומצפה שכל עוד האדם חי, שיתקן את אשר עיית.

וכן ביאר זקני הק' הפסוק, פוקד עון אבות על בנים וגו', השי"ת מצפה לתשובת הרשעים, ואין הוא מצפה רק לתיקון שיתקן הרשע, אלא ה"ה מצפה שמא יבא בנו או נכדו ויתקן, היום היה כאן דבר מופלא, לפני תקופה התקשר כאן יהודי אחד מחיפה, להזכיר על יהודי שהרופאים אומרים שבנו בן השנתיים קיבל רח"ל את המחלה הנוראה על הגרון ל"ע, וציויתי לו דבר שאיני אומרו כסדר, אמרתי שילכו עם הבן במערת אליהו, ואמרתי לעשות כמה דברים, ולאחר מכן חזרו והלכו לרופא, והרופא אמר שהיה כאן טעות, וב"ה שהבן בריא.

והנה אני לא ידעתי מיהו אבי החולה, אך למעשה אבי החולה הוא חילוני גמור, והיהודי שטיפל בו אמר לו על דעת עצמו, שהרבי אמר שאתה חייב לבא לרבי, והרבי יברך אותך ואת הבן, היום בערב הגיע היהודי, והתברר שזקנו היה אחד מאנשי שלומי הקרובים שהתגורר בעכו, והיה מגיע בכל ליל שישי לשיעור חורש"י, ועל כל שבת הביא דגים, והיה חסיד גדול, ול"ע נכדו הוא חילוני גמור, והיה זה מן השמים שיבוא אצלי, לפי שזקנו אין לו מנוחה למעלה ממה שנהיה מנכדו, ונכדו הבטיח כאן שיניח תפילין וישמור שבת, ואקוה שאכן ישמור את הבטחתו, וזהו כמאמר זקני הק' פוקד עון אבות על בנים וגו', שכסדר אפשר לתקן.

אבי החולה לא התעקש לומר שאיני יכול לקבל על עצמו, כי הרבה פעמים יש שאין הם מקבלים על עצמם מיד, לפי שכבר נתרגלו לחילול שבת רח"ל, וזהו ולא אוסף להכות כל חי כי כסדר יכול האדם לתקן יכל עוד אשר הוא חי.

אחד מהתפלות שהיהודים היו מתפללים בלחש להשי"ת היו אומרים, רבנו של עולם, עדיין אני חי, עדיין אני יכול

שיעור הומש רש"י ליל שישי פרשת נח תשי"ס _____ ה

חידוש העולם

בפסוק (פרק מ, א) ויאמר להם פרו ורבו וגו', כבר הארכנו בזה כמה פעמים שב"ה היום יש ריבוי עצום בתורה מה שלא היה בדורות קודם המלחמה, שכל יהודי שולח בנוי לשיבות הק', ונתרכה כח החסידות, שמרכים בשמריימלאך ושאר לבושי הקודש, וכמו"כ יש ריבוי של ישיבות, לעומת כמה ישיבות שהיו בפולין קודם המלחמה, והנה אם הצרות שהיו במלחמה, היה תכליתו רק כעס שהיה על ישראל רח"ל, הרי שלא יתכן שע"י כן היה קיום כ"כ יפה לכלל ישראל, שקם דור כ"כ יפה, ועל כרחיק שהיה סודות בדבר.

וכן היה לאחר המבול, אם היה המבול בא משום שהשי"ת אינו חפץ יותר בזה העולם, ואמר השי"ת אין זה רק, היה חשבון במבול, אבל עכשיו יש להמשיך בקיום העולם, פרו ורבו וגו', כי אני חפץ בעולמי, וכן הוא עכשיו בדור זה.

ענין הצלם אלוקים

בפסוק (שם יב) ומוראכם וחתכם יהיה וגו', מהאר"י הק' איתא והביאו בספר התניא, שרק מי שיש לו צלם אלוקים מפחדים מהם החיות, אבל

לתקן, רבנו של עולם מחול לי, כדי שאוכל לתקן.

ענין אמירת ה' למבול ישב בליל שבת

בפסוק (שם, כא) לא אוסף וגו', וברש"י כפל הדבר לשבועה, וכן אומרים בכל ליל שבת ה' למבול ישב, שהשי"ת נשבע שלא יביא עוד מבול, וישב ה' מלך לעולם, הנה בליל ראש השנה אומרים לדוד מזמור לד' הארץ ומלואה, לפי שבראש השנה נברא אדם הראשון, והוא היה הראשון שהכיר שיש בורא כל עולמים, ובכל ראש השנה צריך האדם להכיר ולהרגיש שהשי"ת הוא מלך העולם, ואומרים שאו שערים ראשיכם, שערים אלו שערי הלב, ראשיכם אלו המוחין שבראש, שיתרומם המח והלב, ואז יבא מלך הכבוד, שיוכל השי"ת להכנס ללבו ולמוחו של האדם, ובליל ראש השנה הוא עת רצון שיוכל האדם להשיג ולהרגיש שהשי"ת הוא מלך העולם.

וכמו"כ בליל שבת כשאומרים ה' למבול ישב וישב ה' מלך לעולם, הוא זמן שכל אדם יכול לקבל על עצמו עול מלכות שמים, כל עוד האדם הוא חי ה"ה יכול להספיק ולקבל על עצמו עול מלכות שמים.

ישראל, וזהו ובכל דגי הים בידכם נתנו שבעת אכילת הדגים מקבלים הצדיקים הכח לפעול ישועות.

כבר לא דיברנו בענין זה זמן רב, איתא שמאכלי השבת קודש יש בהם קדושה יותר גדולה ממה שיש באדם, והאדם יכול לקבל קדושה ממאכלי השבת קודש, וענינו הוא, כמבואר בליקוטי תורה פ' מטות כי הדומם צומח חי הם באים משורש יותר גבוה מהאדם, אלא שנפלו למטה מאוד כידוע, וגם ע"י חטא עין הדעת נתגשם כל העולם, אבל בשבת חוזר הכל לשרשו, וגם כשבני ישראל חוזרים בתשובה בשעת קידוש, יש אז תיקון לחטא עין הדעת, ואז חוזר הבריאה למה שהיה בשעת בריאת העולם, ובשורש הם יותר גבוהים, ממילא יכול האדם לקבל קדושה גדולה מהמאכלי שבת.

אבל כשהאדם הולך אחר תאות לבו באכילה אוי חסר בקדושה.

לפני שנים הייתי בציריך לצרכי רפואה, וביקרתי אצל פראפעסור, וכאשר חזרתי חשבותי, הגה אין יסורים בלא חטא, וכי אותו הפראפעסור יוריד מחטאי ע"י הרפואה, ואז פתחתי ספר אחד בבית האכסניה ופתחתי הספר חתם סופר

כשהאדם חוטא, מסתלק מעמו הצלם אלוקים, ואז אין החיות מפחדים מפני האדם, לפי שאז אין האדם בחינת חי, ומוראכם הוא רק כשהאדם חי וכמו שכתב רש"י.

זקני הק' היה אומר שבעת החופה מחזירים לחתן את הצלם אלוקים, ואמרת רמו לזה, שמשום כן מתחת לחופה מברכים אשר יצר את האדם בצלמו, לפי שאז חוזר לאדם הצלם אלוקים.

ענין הדגים בשבת

שם, ובכל דגי הים וגו', ידוע אשר אצל הצדיקים היה דברים גלויים, שמן השמים סיכבו איזה דגים יבא להם על שבת, וזהו ובכל דגי הים בידכם נתנו.

אצל הרה"ק מבעלזא היו אוכלים בשבת כמה מיני דגים, ובקטמון, לא היה להסוחר מין מסויים, אך כשהרה"ק היה נמצא בקטמון, היה לו כסדר גם את אותו המין, וכשהרה"ק מבעלזא נסתלק, שוב לא היה מין זה.

אצל הצדיקים ראו עבודות גדולות בשעת אכילת הדגים, והיו פועלים בשעת מעשה הרבה עבור כלל

שיעור הומש רשי"י ליל שישי פרשת נח תשי"ס _____ ז

איך שהשי"ת מזמין לדג לאכלו, כמו"כ יוזמן לאדם כל צרכיו.

מצאתי כתוב שאין המאכל זקוק לאדם אלא האדם זקוק למאכל משום הניצוה"ק הטמון בהם.

אל תדאג דאגת מחר

ברשי"י (פסוק ב) **אדרוש מהשופך דם נפשו**, ענין זה אינו דוקא במי ששופך דם חבירו ממש, החכמים למדו אותנו האיך ללמוד את התורה, הגה איתא אל תדאג דאגת מחר, והאדם שאין לו הבטחון, הרי אמש נשפך דמו מצער למה אין לו איזה דבר, ומתי יבא הדבר לידו, וגם זה הוא דבר אסור, והענין במה דלא ידאג דאגת מחר הוא, משום שאם האדם מאמין בהשגחה עליונה, א"כ למה לא לדאוג דאגת מחר, וכי יודע הוא מה יהיה מחר, כשם שהדברים הלא טובים באו עליו, הרי מידה טובה מרובה, וא"כ ודאי שהשי"ת יהיה בעזרו.

ועוד מעם יש בזה, כי כשהאדם דואג ה"ה כשופך דם עצמו וזהו דבר האסור.

היה עובדא אצל הרה"ק ר' **איציקל מפשעווארסק** כשהיה עדיין

שנדפסו בו דברים חדשים, ומצאתי כתוב שם, שהשי"ת ברא את הרפואות שיעזרו לאדם, ולכן הם עוזרים, ואף אם האדם חטא ח"ו, מ"מ אין הקב"ה משנה את הטבע בעבורו, כי טבע הרפואות הוא שיעזרו לבני אדם, ורק אם האדם חוטא הרבה, אז משתנה הטבע.

וכמו"כ יש לומר לגבי מאכלי השבת, שרק כשהאדם הוא בעל תאוה גדול, מסתלק ממנו סגולת קדושת המאכלי שבת אבל אם אינו כן נשאר בו הקדושה.

בידכם נתנו

ובכל דגי הים בידכם נתנו, מה שמוזמן לאדם, ה"ה נכנס לידו, כי השי"ת מזמינו לידו, ואמר זקני הרבי ר' מאיר'ל מקרעמשניף, שכאשר מוצאים דג בתוך דג, מוצאים את ראש הדג לצד זנב הדג שבלעו, ולכאורה הי' צריך להיות להיפוך, כי הרי הדג רץ אחרי הדג האחר לבלעו, וא"כ צריך הוא לבלעו מאחוריו, שיהיה הראש לצד הראש, וביאר שבאמת שהדג שהוא רודף אחריו ה"ה בורה, ומה שנגזר עליו שיאכלו, ה"ה בא לנגדו ונכנס לתוך פיו.

וישי לרמוז דבר זה בפסוק, ובכל דגי הים, כשם שאת דגי הים מוצאים

בפארזי, ואז היו מי שנסעו עדיין עם האניה אך כבר היה אפשר לנסוע עם הפליגער, אך היה זה דבר יקר, ור' איציקל צוה לאחד שיסע עם הפליגער, ואמר לו האחר שזה דבר יקר, אמר לו גם גוף האיש היהודי הוא דבר יקר, והרי כשנוסעים עם האניה משתכר הגוף זמן רב.

על ענין זה לא יהיה לבני ישראל גהיגום, כי היום ב"ה שנשתפר המצב של בני ישראל בכל הבחינות, במאכלים ולבושים ובכל שאר הענינים, בדורות עברו היו קונים מלבוש וכל אחד כשגדל נתנו את מלבושיו לאחיו הקטן ממנו, וכן היה כסדר, והיה אפשר שלבוש אחד ישמש לשישה בנים, ואצלינו היו מתקנים את הגרביים שהיו הנשים מניחים את הגרב על כוס והיו מתקנים אותו, וכך היה בכל בתי ישראל, ושמעתי אז איך שאומרים, שבאמעריקא זורקים גרביים, ואצלנו היה נראה הדבר כדבר משונה, איך יתכן שיהיה האדם בכח לזרוק גרביים ולא לתקנם, כן היה נראה העולם אז.

שכאשר הוא צריך לאכול ה"ה אוכל וכשהוא צריך לישון הוא יושן ועל הנשמה אין הוא משגיח באופן זה, כשיבא למעלה יאמרו לו, על הגוף היית יכול להשגיח, ויראו לו איך שעל הגוף שמר בכל משמר במלבושים ומאכלים, ואילו על הנשמה לא היית יכול להשגיח, ואמר זקני הק', אני איני משגיח גם על הגוף, וא"כ לא יוכלו לדוננו על דבר זה.

ואכן אצלו לא תפס האכילה והשינה שום מקום, ולא היה קשור לזה, וכמו"כ לא היה נוטל רפואות (רעצעפטן) ואף שהיה רושם רעצעפטן לאחרים, אך הוא לא לקח, והיה פעם אחת שבהיותו חולה קראו לו רופא שלא ברצונו, ורשם לו הרופא כמה רפואות, ושלח לקנותם באפטייק, והניחם על השולחן ולא לקחם, חוץ מרפואה אחת של הרמב"ם שהיה נוטלו, וזהו רפואה מרה עד מאוד, ויש לאכלו עם הרבה דבש מלפניו ואחריו, כי צריך ללעסו והיו מר באופן נורא, אך זקני הק' היה לוקחו ולועסו כמו סוכר.

היום כבר אין אנשים מסוגלים אף לשותות קפה עם מעט סוכר, אך באמת שאין האדם נהיה בעל מדרגה

זקני הק' היה משפיל עצמו עד מאוד, ופעם אמר בעת עריכת השולחן שמי שעל גופו הוא משגיח הרבה,

שיעור הומש רשי"י ליל שישי פרשת נח תשי"ס _____ ט

בבת אחת, ויש כסדר לשבור את החומר וכך אפשר להתעלות.

האדם משתוקק ובוכה למה לא הגיע עדיין למדרגה זו.

ענין השוגג צריך כפרה

ברשי"י, שאף השוגג צריך כפרה. וכן אנו רואים שכל שוגג צריך להביא קרבן חטאת, ויש להבין במעם הדבר, והרי לא רצה במעשה זה, והביאור בזה הוא, כי אין האדם נכשל בחטא סתם ואף בשוגג, והשוגג בא עם סיבה, ושמעתי שהרה"ק מנאסויד היה פעם אחת בכודאפעסט, ושתה שם יי"ש, ואמנם לא היה שאלה בכשרות, אלא שלא היה הדבר עם כל החומרות שהוא החמיר בזה, ואחר שהבחין בדבר, נכה כמה ימים רצופות, וככה על מה שהשי"ת לא שמר בעדו שלא יכשל במה שנוהר, למה לא היה לו הסיעתא דשמיא שלא יכשל בדבר.

וכמו"כ כל שוגג שנכשל יש סיבה לדבר, כי מי שהוא ירא שמים אמיתי יש לו סיעתא דשמיא, וכמו שאנו רואים שבשבת יש לכל יהודי סיעתא דשמיא, וכמו שאמרו שבשבת גם הארץ אינו משקר בשבת לפי שאימת שבת עליו, ובאמת שגם היום שייך ענין זה, ובפירושו רואים אימת השבת, שכסדר בכל השבת אין האדם שוכח אפילו לרגע

ויחד עם שכירת החומר יש להתרומם בקדושה, לקבל עוד קבלות ועוד קבלות, שלא ישאר האדם באותו מקום, ואיחא בספה"ק שהאדם ה"ה כעומד על ראש הגג, וממילא או שעולים או שיורדים, וא"א להשאר לעמוד על מקום אחד, ואם אין עולים או ממילא נופלים, ויש כסדר לשבר את הגוף ולהתעלות בעבודה, קבלה שלא להרים הראש באמצע התפילה או שלא לדבר קודם התפילה, או שלא להסיה הדעת באמצע הלימוד ולהרכות בצדקה ומעשים טובים, ויש כסדר הן לשבור את החומר והן להתעלות, וצריך האדם להתחנן לפני השי"ת שיזכה לזה, ועד שלא יתנו לאדם סיעתא דשמיא לא יוכל לבא לידי כך.

כל הנמצאים כאן יכולים להתעלות הרבה ובלבד שיחליטו שהם צריכים להתעלות, ושלא ישארו לעמוד על עמדם.

בעולם נהגו לומר יישר כוח לדרשן, וזהו יישר כח על אשר סיים, כי האנשים חוששים שמא יצטרכו גם לקיים את דבריו, אך בדורות הקודמים, כל דבר שראו בספר או ששמעו, היה

י קול אמונה

אחד מן השבת כי אם לא הרי היה נכשל בהדלקת אור או במלמול מוקצה, ומכאן מוכח שלכל אחד יש אימת שבת עליו כל אחד לפי מדרגתו, וכמו"כ כל מי שיש לו אימתא דשמיא, יש עליו במשך כל ימות החול בחינת אימת ה' עליו, ולכן אינו יכול לבא לידי שונג, ובמה שבא לידי שונג, מוכח שיש בו פגם באימת ה'.

ולכן מי שנכשל בשבת בשונג עליו להביא קרבן חטאת, כי זה מוכיח שהיה חסר אצלו אימת השבת.

והנה חז"ל אמרו על רבי ישמעאל שחז"ל אמרו לא יקרא אדם לאור הנה שמא יטה. אמר רבי ישמעאל אני אקרא ולא אטה, ובסוף היה מה שהיה ואמר שיביא חטאת שמינה כשיבנה בית המקדש, אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו אין קורין לאור הנר, ומפרשים העולם במאמרו כמה גדולים דברי חכמים, כי הנה במשנה אמרו סתם, אין קורין לאור הנר, ואין כתוב שם המעם, ובגמ' אמרו שהמעם הוא שמא יטה, ואמר רבי ישמעאל אני אקרא ולא אטה, ובסוף נכשל, ולכן אמר, כמה גדולים דברי חכמים, במה שאמרו לא יקרא

לאור הנר ולא אמרו המעם, כדי שלא יבא אדם ויאמר אני אקרא ולא אטה, ולכן אמרו בלא מעם, שלא יבא שום אדם להורות היתר לעצמו.

וכן פירשנו במה שהזהירו חכמים שלא יהרהר האדם אחר רבו, כי מה שהאדם מהרהר אחר רבו הוא משום שכל דבר שטוב לו שלא כמו שאמר רבו, יאמר שרבו טעה ולכן אינו צריך לשמוע בקול רבו מחמת כמה תירוצים, שלא אמרו לו כל הפרטים וכד', וע"י כן מעולם לא יבא על הדרך הנכונה עד שיפול ח"ו לגמרי מהדרך, ולכן אסור להרהר אחר רבו, ומה שאמרו שאסור הרי הוא אסור אף ללא מעמים.

הזהר בכבוד חבריך בשלך

שם, על המצוה ואהבת לרעך כמוך אמרנו לבאר, כי הנה האדם כשהוא חוטא בפני השי"ת או בפני אחרים, ה"ה מוצא תירוצים וזכותים לתרץ עצמו, וכמו"כ צריך האדם למצא לימוד זכות על חברו כמו שהוא מוצא בעצמו.

וכן יש לרמוז בפסוק זה, שופך דם האדם בדמו ישפך, שיהיה נדמה לו על דם חבירו שהוא דם שלו, שכשם

שיעור הומש רשי"י ליל שישי פרשת נח תשי"ס _____ יא

כה התשובה

בפסוק (שם, י) והקמותי את בריתי אתכם וגו', ולפי שנכרת הברית, ע"י כן יכול האדם לתקן את אשר שיחת ולקבל על עצמו עול מלכות שמים, וכמו שפרשנו למעלה בכונת הפסוק ה' למבול ישב וישב ה' מלך לעולם, והבטיח השי"ת הבטחה זו, כדי שלא יחשוש האדם מלשוב בתשובה משום המבול, אבל לאחר הקמת הברית ידע האדם שכל עוד האדם חי, יהיה השי"ת עמו עד שיוכל לחזור בתשובה.

שאין האדם רוצה שישפך הדם שלו, כמו"כ יזהר בדמו של חברו, שלא יבייש את חברו ולא ידבר עליו לשון הרע, שאמרו חז"ל שלשון הרע הורגת ג' אנשים, ולכן יזהר בדמו של חברו כמו שהוא נוהר בדם שלו, כי בצלם אלוקים עשה את האדם, וגם השני אדם כמוך, ומאי חזית דדמא דידך סומק יותר מדמו של חברך, וכשם שאתה נוהר שלא ישפכו את דמך, כן תהיה נוהר בדמו של חברך, שגם הוא נברא בצלם אלוקים.